

MESÉS MÁTYÁS-MONDÁK

DIGITÁLIS PEDAGÓGIAI MÓDSZERTANNAL TÁMOGATOTT TEMATIKUS TERV ÉS A HOZZÁ KAPCSOLÓDÓ ÓRA-/FOGLALKOZÁSTERVEK (10 × 45 PERC)

Szerző:

Bosányi Éva

Módszertani lektor:

Vásárhelyi Virág

Nyelvi lektor:

Földeáki Andrea

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TEMATIKUS TERV

Tantárgy(ak)	
Magyar irodalom 3–4. osztály A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet alapján: Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára Magyar nyelv és irodalom	
A tanulási-tanítási egység témája	
Mátyás-mondák 3–4. osztály	
A tanulási-tanítási egység időtartama	11 óra
A tanulási-tanítási egység cél- és feladatrendszere	
Történelmi személyiségek megjelenése az irodalmi szövegekben. Az ítéloképesség, az erkölcsi, esztétikai és történelmi érzék fejlesztése. A valóság és a mese elkülönítése. Az olvasókönyvi szövegek csoportosítása formájuk, műfajuk és kommunikációs szándékuk szerint. Az olvasmányok témájának megfigyelése, azonos témájú szövegek összehasonlítása. Hasonlóságok és különbségek felfedezése különféle irodalmi közlésformákban. Mesehősök tulajdonságai és cselekedetei; az olvasott irodalmi művekben a szereplők döntési helyzeteinek felidézése; személyes vélemény megfogalmazása.	
A tanulási-tanítási egység helye az éves fejlesztési folyamatban, előzményei	
Szereplők, helyszín, problémák és megoldásuk biztos felismerése. Szereplők tulajdonságai, vélemény megfogalmazása róluk. Mesék jellegzetes nyelvi fordulatainak ismerete. Lényegkiemelés, vázlat írása. Valóságos és mesei elemek, fordulatok megkülönböztetése. Mából a múltba témakör, időszalag fogalma. Tablet biztos használata, tanulói fiókok létrehozása LearningApps alkalmazásban.	
Tantárgyi kapcsolatok	
Magyar nyelv, rajz	

Az ellenőrzés-értékelés tervei

Az órai munka értékelése folyamatosan, Mátyás aranypénzeivel történik. A tanulók aktivitása, munkafegyelme, ötletei, meglátásai alapján történik az órai munka értékelése.

A gyerekek az óra végén a „Kilépőcédula”-módszerrel írják le érzéseiket, gondolataikat. A Kilépőcédulán ezekre a kérdésekre írnak rövid választ:

1. Hogy érezted magad az órán?
2. Milyen új dolgot tanultál? Miben fejlődöttél?
3. Mi okozott nehézséget, és miért?

Az aranypénzek a csapatverseny napján kerülnek beváltásra – oklevél formájában. A csapatverseny értékelése is „aranyforintokkal” történik, majd badgetekkel. A csapatverseny értékelése a feladatokra megszerzett pontok alapján történik.

A 10. óra után egy szövegértés felmérést írnak a gyerekek: Mátyás király és a katona.

Szükséges anyagok és eszközök

Technológia – hardver

Optimális esetben: tabletek, laptop, de asztali számítógép és projektor segítségével is kivitelezhetők az órák. Az órák során 13 tablettel dolgoztak a gyerekek, páros munkában. Ennyi állt rendelkezésre.

Technológia – szoftver

Windows

[LearningApps](#)

[Jigsaw Planet](#)

[Kahoot!](#)

[Wordart](#)

[Printable Worksheets](#)

[Makebadge](#)

[Google Docs](#)

[YouTube](#)

A megvalósítás során használt online tartalmak, források linkjei

B. Szalay Károly: [Az udvari bolond](#) c. verse a dokk.hu irodalmi kikötő oldalról. (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Mátyás király meg a katona](#) népmonda a Webtanító néni oldalról (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Kinizsi Pál-diafilm](#) az OSA Virtuális diamúzeum oldalról. Tatay Sándor regénye nyomán szerk.: Ruzicska Józsefné, Szilágyi Ferenc. Rajz: Hont-Varsányi Ferenc. (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

Bosányi Éva: [Helyes-helytelen?](#) Mit mondtak régen, mint mondanak ma? (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

Bosányi Éva: [Mit tudunk meg a mondákból?](#) (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

1. foglalkozás:

Az [Üzenőfal](#) tankockáról vagy közvetlenül [innen](#).

[Mátyás király élete röviden egy videóval](#)

2. foglalkozás:

[Mátyás mondák – Az udvari bolond](#)

[Az udvari bolond](#)

3. foglalkozás:

Kinizsi – a kép forrása:

Wikimedia Commons 2017. ['Portrait of Pál Kinizsi'](#) (18th century) (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Mátyás király](#) (puzzle)

[Online puzzle készítő oldal](#) (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

Nagyvázsony – [Kinizsi-vár](#). A kép forrása: Digitális Képtár OSZK (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Kinizsi-vár](#) (puzzle)

4. foglalkozás:

A ppt-n lévő képek forrásai:

[A Bakony Magyarország térképén](#): természetvedelem.hu oldal, a Magyar Állami Természetvédelem Hivatalos oldala (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Nagyvázsony Magyarország térképén](#): Mindem Ami Eger közösségi oldal (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Nagyvázsony címere](#): magyar címerek oldal (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Kinizsi szobra](#) (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Kinizsi sírköve](#) (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Mátyás királyos mondák](#) (LearningApps)

[Diafilm](#) Kinizsi Párról: Virtuális diamuzeum (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

5. foglalkozás:

Szókitaláló [Akasztófa-tankockával](#)

[Helyes-helytelen evés ppt](#)

Bosányi Éva Google-dokumentum képei:

[fiú leves](#) – index.hu (Utolsó letöltés 2019. december 15.)

[tokány](#) – Jánossy Villő (2018): [A tokány több mint háromszáz éves kálváriája](#). 24.hu. 2018. szeptember 15. (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Törpék labdája – az asztalnál ülve](#). WMN LIFE, 2016. október 19. (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[ovisok](https://docplayer.hu/) – forrás: <https://docplayer.hu/>. Gyermekgondozási alapismeretek BA. Készítette: Bekéné Zelencz Katalin (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

6. foglalkozás:

[Szófelhő](#) készítése

[Mátyás király címere](#) (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

[Szántás Lóval Somogyban!](#) Youtube. 2009.05.01. (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

Szorgalmi házi feladat: [gyerekek szófelhői](#)

7. foglalkozás:

Egyszer volt Budán kutyavásár [1. állomás](#)

Egyszer volt Budán kutyavásár [2. állomás](#)

Egyszer volt Budán kutyavásár [3. állomás](#)

Weöres Sándor – [A kutya-tár](#). Youtube. 2014.06.24.

8. foglalkozás:

Egyszer volt Budán kutyavásár [4. állomás](#)

Egyszer volt Budán kutyavásár [5. állomás](#)

9. foglalkozás:

[Keresztrejtvény-készítő oldal](#) (Utolsó letöltés: 2020.09.21.)

A ppt: [Összefoglaló Mátyás óra](#) – Bosányi Éva dokumentumok

10. foglalkozás:

[Badgetkészítő oldal](#)

Nyomtatott források és eszközök

1. foglalkozás:

Olasókönyv 3. osztályosoknak II. kötet és Szövegértés munkafüzet II. kötet. Eszterházy Károly Egyetem – Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, 2017. (A továbbiakban: OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet)

Olasásfüzet, csatolt feladatlap, Mátyás „aranyforintjának” színes fénymásolata

(csatolva)

2. foglalkozás:

OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet

B. Szalay Károly: Az udvari bolond 1. és 2. versszaka

Post-it cédula, írólap

Mátyás „aranyforintjának” színes fénymásolata

(csatolva)

3. foglalkozás:

OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet

A/4-es lap, olvasás füzet

Mátyás „aranyforintjának” színes fénymásolata

(csatolva)

4. foglalkozás:

OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet

Saját készítésű „[Nálam van a ...](#)”-kártya

Vonalas lap

Mátyás „aranyforintjának” színes fénymásolata

(csatolva)

5. foglalkozás:

OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet

Nagy Bandó András: Családi szókingstár – Verses gyermeklexikon

Bingo kártyák

Mátyás „aranyforintjának” színes fénymásolata

(csatolva)

6. foglalkozás:

Saját feladatlap: [Hogyan került a holló Mátyás király címerére?](#)

Mátyás „aranyforintjának” színes fénymásolata

(csatolva)

7. foglalkozás:

OFI újgenerációs tankönyv

Mátyás „aranyforintjának” színes fénymásolata

(csatolva)

8. foglalkozás:

OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet

Kis papír

9. foglalkozás:

OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet

[Keresztrejtvény](#) a csapatoknak

2. feladatlap: [Ki jut róla eszetekbe?](#)

5. feladatlap: <https://tinyurl.hu/nO9i/>

Tábla, tasakok, feladatlapok, A/4-es lapok

10. foglalkozás:

A/4-es lap

5. feladatlap

<https://tinyurl.hu/nO9i/>

OFI újgenerációs tankönyv

[6. feladatlap](#)

[Badgetek](#)

[Oklevél](#)

11. foglalkozás:

Mátyás király meg a katona – [szövegértés felmérő](#)

(Forrás: [Webtanítónéni](#))

A TEMATIKUS TERV RÉSZLETEZÉSE

Óra	A téma órára bontása	Didaktikai feladatok	Fejlesztési területek (attitűdök, készségek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, szabályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
1.	Témaindító óra+ Mátyás, a keménykezű uralkodó	új ismeretek elsajátítása	történelmi érdeklődés felkeltése, történelemszemlélet megalapozása	Mátyás király élete, uralkodása, monda	frontális, páros/egyéni (a tabletek számítól függően), egyéni	OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet, tablet, laptop, projektor, Mátyás aranyforintja, feladatlap	
2.	Mátyás király udvari bolondja c. monda	a tanult ismeretek alkalmazása, új ismeretek elsajátítása	valóság és mese megkülönböztetése, szókincsfejlesztés, lényegkiemelés	udvari bolond fogalma, ige-főnév-melléknév	frontális, páros, egyéni	OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet, tablet, laptop, projektor, Mátyás aranyforintja	
3.	Mátyás és Kinizsi c. monda	a tanult ismeretek elmélyítése, új ismeretek elsajátítása	a monda fogalmának elmélyítése, a szereplők tulajdonságai, lényegkiemelés	Kinizsi, Nagyvázsony, Bakony	frontális, csoportmunka, páros, egyéni	OFI újgenerációs tankönyv, A/4-es lap, olvasásfüzet, tablet, laptop, projektor	dupla óra (együtt a a 4. órával)

Óra	A téma órákra bontása	Didaktikai feladatok	Fejlesztési területek (attitűdök, készségek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, szabályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
4.	Mátyás és Kinizsi c. monda	A tanult ismeretek elmélyítése, új ismeretek elsajátítása	a monda fogalmának elmélyítése, szereplők tulajdonságai, lényegkiemelés, humor a szövegben	Kinizsi, Nagyvázsony, Bakony, klastrom, barát	frontális, csoportmunka, páros, egyéni	OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet, tablet, laptop, projektor, „Nálam van a ...”-kártya, Mátyás aranyforintja	dupla óra (együtt a 3 órával)
5.	Mátyás király meg a juhász	új ismeretek elsajátítása	cselekedetek megítélése	varga, bocskor, szűr, bogrács	frontális, páros, egyéni	OFI újgenerációs tankönyv, tablet, laptop, projektor, ppt	
6.	Hogyan került a holló Mátyás címerére?	új ismeretek elsajátítása	a monda változatai	eke, címer, poroszok, szófelhő	frontális, egyéni	OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet, feladatlap	

Óra	A téma órákra bontása	Didaktikai feladatok	Fejlesztési területek (attitűdök, készségek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, szabályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
7.	Egyszer volt Budán kutyavásár	új ismeretek elsajátítása	szókincs, véleménynyilvánítás, szereplők tulajdonságai	„Kaparj kurta, neked is jut”, feleregélt, fullajtár, barázda, lepengették, nem állhatta	frontális, páros, egyéni	OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet, laptop, projektor, tablet	dupla óra (együtt a 8. órával)
8.	Egyszer volt Budán kutyavásár	új ismeretek elsajátítása	szókincs, véleménynyilvánítás, szereplők tulajdonságai	„Kaparj kurta, neked is jut”, feleregélt, fullajtár, barázda, lepengették, nem állhatta	frontális, páros, egyéni	OFI újgenerációs tankönyv és munkafüzet, kötet, laptop, projektor, tablet	dupla óra (együtt a 7. órával)
9.	Mit is tudunk? Mátyás-mondák	összefoglaló, ismétlő, rendszerző óra	tájékozódás ismeretlen szövegben, régi ismeretek alkalmazása, véleményalkotás	Mikortól ismerik a paradicsomot?	csoportmunka	OFI újgenerációs tankönyv, feladatlapok, gyűjtőtasakok, A/4-es lapok, laptop, projektor, ppt, Mátyás aranyforintja	

Óra	A téma órákra bontása	Didaktikai feladatok	Fejlesztési területek (attitűdök, készségek, képességek)	Ismeretanyag (fogalmak, szabályok stb.)	Módszerek, munkaformák	Eszközök	Megjegyzések
10.	Mit is tudunk? Mátyás-mondák	összefoglaló, ismétlő, rendszerző, óra, értékelés	tájékozódás ismeretlen szövegben, régi ismeretek alkalmazása, véleményalkotás	középkori lakomák	csoportmunka	OFI újgenerációs tankönyv, feladatlapok, gyűjtőtasakok, A/4-es lapok, laptop, projektor, ppt, kitűzők, oklevelek, Mátyás aranyforintja	
11.	Szövegértés felmérő: Mátyás király és a katona	felmérő	visszacsatolás a szövegértésben való jártasságról	szövegértési műveletek	egyéni	szövegértési felmérő	

A TEMATIKUS TERVHEZ KAPCSOLÓDÓ ÓRA-/FOGLALKOZÁSTERVEK

1. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
8 perc	1. Célkitűzés: Az elkövetkezendő órákon mondákat fogunk olvasni. Hogy kiről, azt megtudjátok az alábbi puzzle-ból.	érdeklődés felkeltése	frontális, majd páros/egyéni (a tabletek számától függően ¹)	Az Üzenőfal tankockáról vagy közvetlenül innen .
20 perc	2. Mátyás király élete: a) Film megtekintése frontálisan b) Film alapján szerzett ismeretek ismétlése, rögzítése LearningApps tankockával (pár vagy csoport) c) Füzetben rögzítés egyénileg	ismeretek átadása, az új információk gyakorlása	egyéni (vagy páros vagy frontális, a meglévő eszközök függvényében)	Mátyás király élete röviden egy videóval olvasásfüzet
10 perc	3. Mátyás, a keménykezű uralkodó c. olvasmány feldolgozása a) Feladatlap 1. f. b) A szöveg elolvasása c) Feladatlap 2., 3. f.	Mátyás tulajdonságai és cselekedetei – ismeretterjesztő szöveg feldolgozása, szókincsbővítés, új ismeretek adása	frontális, majd önálló munka	OFI újgenerációs tankönyv 73. o., feladatlap (Mellékletek: 1. fogl. 2. sz.)

¹ Ha csak egy számítógép, projektor áll rendelkezésre, akkor frontálisan is megoldható.

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	Értékelés: Órai munka: figyelem, aktivitás, páros (vagy önálló) feladatvégzés	visszacsatolás a tanulóknak	frontális	Mátyás aranyforintja 1 vagy 2 vagy 3 db (Mellékletek: 1. fogl. 1. sz.)
2 perc	Házi feladat: Mátyáshoz kapcsolódó szólások, közmondások párosítása jelentésükkel	szókincsfejlesztés		OFI újgenerációs munkafüzet 34. o./4.

2. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
2 perc	1. A házi feladat ellenőrzése	visszajelzés a tanulóknak	frontális	OFI újgenerációs munkafüzet 34. o./4.
3 perc	2. Beszélgetés: Mit tudunk meg az előző órán Mátyás királyról?	tájékozódás a tanulók ismereteinek szintjéről; a tanulók összefüggően tudják elmondani ismereteiket	frontális	
3 perc	3. Célkitűzés: Ma egy Mátyás-mondát fogunk olvasni. A találós kérdésből megtudhatjátok, hogy ki lesz az egyik szereplője.	motiválás, gondolkodásra ösztönzés	frontális, önálló	B. Szalay Károly: Az udvari bolond 1. és 2. versszaka tanítói bemutatással kis lap a megfejtés leírásához
8 perc	4. A tankönyv A bolond c. ismeretterjesztő olvasmánya szavainak csoportosítása szófajok szerint (főnév–melléknév–ige) A feladat digitálisan is megoldható.	szókincsfejlesztés, olvasástechnika fejlesztése, összekapcsolva a nyelvtani ismeretek gyakorlásával	frontális	A gyerekek Post-it cédulákon az olvasmány szavait találják a székük aljára ragasztva. Azt kell a táblára ragasztaniuk.

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	5. A tankönyv A bolond c. ismeretterjesztő olvasmányának elolvasása	ismeretszerzés	önálló	OFI újgenerációs tankönyv 75. o.
6 perc	5. A bolond c. olvasmány feldolgozása Kahoot!-teszttel	szövegértés fejlesztése	önálló vagy páros, a tabletek (telefonok) függvényében	Az udvari bolond
12 perc	6. A Mátyás király udvari bolondja c. monda feldolgozása A) Hangos olvasás B) Spontán reagálások meghallgatása C) Kérdések megválaszolása a munkafüzetben D) Szerepek szerinti olvasás	olvasás, az írott szöveg megértése	frontális	OFI újgenerációs tankönyv 75. o. OFI újgenerációs munkafüzet 36. o./2., 3.
4 perc	7. Értékelés: Órai munka: figyelem, aktivitás, páros (vagy önálló) feladatvégzés	visszacsatolás a tanulóknak	frontális	Mátyás aranyforintja 1 vagy 2 vagy 3 db
2 perc	8. Házi feladat: Rajzold le magad udvari bolondként! A feladat digitálisan is megoldható Paintben.	kreativitás fejlesztése	önálló	A/5-ös lap

3. óra/foglalkozás (dupla óra a 4. órával együtt)				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
	Az előzőleg beszedett „Én mint udvari bolond” témájú rajzokat szünetben a falitáblára tettem, amit kiállításként megnézhettek a gyerekek.		önálló	tábla, kész rajzok
9 perc	1. A mondáról tanultak megerősítése A Mátyás király udvari bolondja c. olvasmány alapján. A) Mi a monda? c. szöveg elolvasása B) Mi lehet a valóságos és mi a mesei? – feldolgozás csoportmunkában C) A csoportok meghallgatása	meglévő ismeretek felidézése, alkalmazása, a monda fogalmának elmélyítése, az előző órán olvasott monda új szempont szerinti vizsgálata	frontális, csoportmunka 4 fős csoportokban a monda vizsgálata (a csoportok itt az egymás mellett és a mögöttük ülők voltak)	OFI újgenerációs tankönyv 77. o. A/4-es lap
6 perc	2. Célkitűzés: A mai órán megismerjük Mátyás király hadvezérét, Kinizsi Pált. Kinizsi Pál, majd a nagyvázsonyi vár képének kirakása puzzle-ból.	motiváció, a gyerekek megismertetése Kinizsivel és a nagyvázsonyi várral	frontális, páros	Kinizsi Nagyvázsony
8 perc	3. A Kinizsi Pál c. ismeretterjesztő szöveg önálló elolvasása, Kinizsi tulajdonságainak kijegyzetelése az olvasásfüzetbe. Ellenőrzés felolvasással.	önálló ismeretszerzés, tulajdonságok felismerése, lényegkiemelés	önálló, frontális	OFI újgenerációs tankönyv 76. o., olvasásfüzet

4. óra/foglalkozás (dupla óra a 3. órával együtt)				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
9 perc	4. A Mátyás király és Kinizsi c. monda szavainak gyakorlása, értelmezése A) Kép és szó egyeztetése B) „Nálam van a ...”-kártya	szókincsfejlesztés, az értő olvasás előkészítése	páros, frontális	A) tablet Mátyás király és Kinizsi B) saját készítésű „ Nálam van a ... ”-kártya
4 perc	5. A Mátyás király és Kinizsi c. monda feldolgozása A) A monda tanítói bemutatása B) Spontán tanulói reagálások meghallgatása	a monda megismertetése, a tanulói vélemények meghallgatása	frontális	OFI újjenerációs tankönyv 76–77. o.
4 perc	6. Ppt-n a Bakony és Nagyvázsony bemutatása Magyarországon térképén	a monda helyszínének elhelyezése Magyarországon, a tanulók ismereteinek bővítése, a szöveg megértésének elősegítése	frontális	Saját ppt-n a Bakony és Nagyvázsony bemutatása
5 perc	7. A monda közös elolvasása	szövegértés	frontális	OFI újjenerációs tankönyv 76–77. o.

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
8 perc	8. A szöveg feldolgozása	szövegértés, feldolgozás	önálló	OFI újgenerációs munkafüzet 37. o./1., 2, 4.
5 perc	9. A monda szerepek szerinti felolvasása	szövegértés, olvasástechnika	frontális	OFI újgenerációs tankönyv 76–77. o.
8 perc	10. A monda vázlata A tanulók a feladatok ismertetése után választhatnak, melyiket végzik el: A) Önálló vázlatírás a monda főbb eseményei alapján; B) Rajzos vázlat készítése a mese főbb eseményeihez; C) A munkafüzetben lévő hiányos vázlat kiegészítése.	szövegértési műveletek	differentiált egyéni munka	saját vázlat vonalas lapon, OFI újgenerációs munkafüzet 37. o./3. hiányzó vázlatpontok beírása
4 perc	11. A vázlatok/kiegészített vázlatok meghallgatása	ellenőrzés, értékelés	frontális	
8 perc	12. A szereplők beszélgetése A és B csoport: a monda elképzelt folytatása C, D, E, F csoport: a monda dramatizálása	szóbeli kommunikáció, magasabb szintű szövegértési műveletek, kreativitás	differentiált csoportmunka	
8 perc	13. A jelenetek megnézése	ellenőrzés, értékelés	differentiált csoportmunka	

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
4 perc	14. Értékelés Órai munka: figyelem, aktivitás, páros (vagy önálló) feladatvégzés Kilépőcédula	visszacsatolás a tanulóknak	frontális	Mátyás aranyforintja 1 vagy 2 vagy 3 db
2 perc	15. Szorgalmi házi feladat: Diafilm megnézése Kinizsi Pálról	önálló ismeretszerzés diafilm alapján		Diafilm Kinizsiről (A linket az üzenőfalon találják meg, de emailben is elküldtem a szülőknek.)

5. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
3 perc	1. Célkitűzés: A mai órán egy újabb Mátyás-mondában ismerhetjük meg a királyt. Hogy ki lesz a másik főszereplő, azt ennek a találós kérdésnek az alapján találjátok ki!	motiválás, gondolkodtatás	frontális	„Pusztaság, tág határ, nyájával arra jár.” (Nagy Bandó András: Juhász)
8 perc	2. A monda szavainak gyakorlása Bingo-kártyák segítségével	olvasástechnika, szókincsfejlesztés, a szövegértés előkészítése	frontális	Bingo-kártyák
5 perc	3. A monda kevésbé ismert szavainak képi bemutatása, illetve meghatározás alapján való kitalálása	szókincsfejlesztés, szövegértés előkészítése	páros	tablet Szókitaláló Akasztófa-tankockával
4 perc	4. Válogatás az ételben – beszélgetés képek alapján: Mi változott a felfogásban?	beszélgetés, a monda értésének megsegítése	frontális	beszélgetésindító ppt Helyes-helytelen evés ppt

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	5. A monda bemutatása, a tanulók spontán reakcióinak meghallgatása, összefüggés keresése a ppt és a monda között	bemutató olvasás, beszélgetés	frontális	OFI újgenerációs tankönyv 68–69. o.
8 perc	6. A monda közös olvasása	hangos olvasás	frontális	OFI újgenerációs tankönyv 68–69. o.
8 perc	7. A monda feldolgozása	szövegértési feladatok	önálló, frontális	OFI újgenerációs munkafüzet 34. o./1.,2., 3.
3 perc	8. Értékelés Órai munka: figyelem, aktivitás, páros (vagy önálló) feladatvégzés	visszacsatolás a tanulóknak	frontális	Mátyás aranyforintja 1 vagy 2 vagy 3 db
1 perc	Házi feladat: A monda fontos, jellemző szavainak kiírása az olvasásfüzetbe	előkészület a következő órán közösen készítendő szófelhőhöz	frontális	

6. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
10 perc	1. Szófelhő készítése a gyerekek által javasolt szavakból az előző órai mondához (Mátyás király meg a juhász)	ismétlés, gyakorlás, lényegkiemelés	frontális	laptop, projektor Szófelhő készítése
6 perc	2. Feladatlap: - Összetett szavak alkotása - Rokonértelmű szavak párosítása	a szövegértés előkészítése, olvasástechnika, szókincsfejlesztés	önálló	feladatlap 1.,2. Hogyan került a holló Mátyás király címerére?
3 perc	Szántás ekével: videó bemutatása	szemléltetés, a monda megértésének elősegítése	frontális	Szántás Lóval Somogyban!
4 perc	3. A címer bemutatása	képi megjelenítés	frontális	Mátyás király címere
6 perc	4. Hogyan került a holló Mátyás címerére? A) Hangos olvasás B) Kérdések megválaszolása	olvasás, szövegértés	frontális	OFI újgenerációs tankönyv 81. o.

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
6 perc	5. A monda dramatizáló olvasása	olvasás	frontális	OFI újgenerációs tankönyv 81. o.
6 perc	6. A monda további feldolgozása - Vázlat írása, kiegészítése - Igaz-hamis állítások	szövegértési műveletek	önálló	feladatlap: Hogyan került a holló Mátyás király címerére? OFI újgenerációs munkafüzet 41. o./4.
3 perc	8. Értékelés Órai munka: figyelem, aktivitás, önálló feladatvégzés Kilépőcédula	visszacsatolás a tanulóknak	frontális	Mátyás aranyforintja 1 vagy 2 vagy 3 db
1 perc	Házi feladat (szorgalmi feladat): Szófelhő készítése online vagy papíralapon	a következő órán közösen készítendő szófelhőhöz	frontális	www.wordart.com

7. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
8 perc	1. Szavak jelentésének meghatározása alapján a szó megtalálása: Hiányos szöveg-tankocka (Az 5 állomásos továbblépős tankockasor 1. állomása)	szövegértés előkészítése, szókincsfejlesztés	páros	tablet Egyszer volt Budán kutyavásár 1. állomás
6 perc	2. Szavak párosítása jelentésük alapján (Az 5 állomásos továbblépős tankockasor 2. állomása)	szövegértés előkészítése, szókincsfejlesztés	páros	tablet Egyszer volt Budán kutyavásár 2. állomás
2 perc	3. Weöres Sándor: Kutyatár	ráhangelés, előkészítés	frontális	laptop, projektor Weöres Sándor: A kutya-tár
2 perc	4. Célkitűzés: Ma új Mátyás-mondát olvasunk, amiben fontos szerepe lesz a kutyáknak, a kutyák vásárlásának	motiválás	frontális	

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
4 perc	5. A monda bemutatása Tanulói reakciók meghallgatása	szövegértés előkészítése, érzelmi kompetencia fejlesztése	frontális	OFI újgenerációs tankönyv 70–72. o.
23 perc	6. A monda részenkénti olvasása, feldolgozása A) 1. rész: Egyszer Mátyás király... elment a hatökrös gazdához. B) Gondolattérkép: helyszín, szereplők, fontos tárgyak (Az 5 állomásos továbblépős tankockasor 3. állomása) C) 2. rész: – Gazduram, mért ... vigye fel őket, s adja el! D) Gondolattérkép: új szereplő beírása E) 3. rész elolvasása: Nem gondolkodott sokat ... nemsokára ő is hat ökörrrel szántott.	olvasás, szövegértési műveletek	frontális, páros	OFI újgenerációs tankönyv 70–71. o. Egyszer volt Budán kutyavásár 3. állomás OFI újgenerációs tankönyv 71–72. o.

8. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
10 perc	6. A monda részenkénti olvasása, feldolgozása F) A szomszédja álmétkodva ... a monda végéig. G) Gondolattérkép: új fontos „tárgy” beírása	olvasás, szövegértési műveletek	frontális, páros	OFI újgenerációs tankönyv 72. o., tablet Egyszer volt Budán kutyavásár 3. állomás
9 perc	7. A monda további feldolgozása: - Válasz nyílt kérdésekre - Hiányos mondatok kiegészítése	a szövegértés elmélyítése	önálló	OFI újgenerációs munkafüzet 35. o./2., 3.
9 perc	8. A szereplők felismerése cselekedeteik, szavaik alapján, jellemzésük (Az 5 állomásos továbblépős tankockasor 4. állomása)	szövegértési műveletek, beszélgetés	páros, frontális	Tablet Egyszer volt Budán kutyavásár 4. állomás
10 perc	9. Az események időrendbe állítása (Az 5 állomásos továbblépős tankockasor 5. állomása) A tankockában, a megoldás értékelésében feltett kérdés megválaszolása	szövegértési műveletek	páros, önálló	tablet Egyszer volt Budán kutyavásár 5. állomás kis papír

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	10. Értékelés Órai munka: figyelem, aktivitás, önálló, illetve páros feladatvégzés Kilépőcédula	visszacsatolás a tanulóknak	frontális	Mátyás aranyforintja 1 vagy 2 vagy 3 db
2 perc	11. Házi feladat (szorgalmi feladat): Olyan Mátyás-monda választása és elmesélése a többieknek, amit együtt nem olvastunk.	olvasásra nevelés		Saját vagy az általam adott könyvekből: Szép Ernő: Mátyás király tréfái A legszebb mesék Mátyás királyról

9. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
3 perc	1. Célkitűzés: Ma kipróbálhatjátok, mi mindent tudtatok meg Mátyás királyról, milyen szavakkal gazdagodtatok, illetve hogyan tudjátok alkalmazni a tudásotokat. A verseny ismertetése, a csoportmunka tudnivalói.	motiválás, magyarázat	frontális	
6 perc	2. Két tanuló készült szorgalmi feladattal, őket meghallgatjuk.	motiválás, kommunikációs készség fejlesztése, szóbeli szövegértés fejlesztése	frontális	
8 perc	3. Csoportok megalakulása, névválasztás, a feladatokat tartalmazó tasakok kiosztása, az értékelés eszközeinek bemutatása	csoportalakítás, szervezési feladatok	frontális, csoportmunka	tábla, tasakok, feladatlapok, A/4-es lapok
8 perc	4. Feladatok – ppt-re írva I. Keresztrejtvény: Kincset érő szavak	gondolkodási műveletek, szókincs aktivizálásának mérése (pedagógus általi, illetve önellenőrzés)	csoportmunka	ppt: Összefoglaló Mátyás óra keresztrejtvény

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
10 perc	4. Feladatok – ppt-re írva II. Ki jut eszetekbe a szóról? A mondákban előforduló tárgyakhoz, helyekhez név/nevek beírása.	az ismeretek újszerű alkalmazása	csoportmunka	2. feladatlap
10 perc	4. Feladatok – ppt-re írva III. Mátyás király tulajdonságai az olvasott mondák alapján	önálló véleményalkotás, az ismeretek új szempontú alkalmazása	csoportmunka	A/4-es lap
<p>Az idő tartalmazza az értékelést is. A feladatok értékelése folyamatosan történik. Amíg megoldják a következő feladatot, azalatt javítom az előzőt, és a következő feladat kiadása előtt értékelem a megoldottat. A táblára írom a feladatok értékelését, és a csapatok kapják az „aranyforintokat”.</p>				

10. óra/foglalkozás				
Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
5 perc	4. Feladatok – ppt-re írva IV. A 3 kenyér jelentése	ismeretek felidézése, értelmezése	csoportmunka	A/4-es lap
9 perc	4. Feladatok – ppt-re írva V. A kérdések megválaszolásához szükséges szöveg megkeresése. Információk csoportos/önálló keresése, szöveg értelmezése.	önálló tájékozódás, önálló információszerzés	csoportmunka, csoporton belüli differenciált önálló munka a csoport döntése szerint	5. feladatlap OFI újgenerációs tankönyv 60. o.
9 perc	4. Feladatok – ppt-re írva VI. Önálló szövegfeldolgozás kérdések alapján.	szövegfeldolgozás, szövegértés	csoportmunka, csoporton belüli differenciált önálló munka a csoport döntése szerint	6. feladatlap OFI újgenerációs tankönyv 83. o.
12 perc	5. Beszéljetek Mátyás királyról! A gyerekek által készített 8 szófelhő közül húznak a csapatok, és az azokon lévő szavak alapján összefüggően mondják el, mit tudnak Mátyás királyról.	szövegalkotás, kommunikációs készség	csoportmunka	Gyerekek szófelhői

Időkeret	Tevékenység leírása	Tevékenység célja	Munkaformák/ módszerek	Eszközök, segédanyagok, mellékletek
10 perc	6. A verseny összesítése, eredményhirdetés, a „díjak” átadása. A verseny értékelése. Az órai munkákért kapott aranypénzekért járó oklevelek kiosztása.	értékelés	frontális	<p>Badgetek</p> <p>1. hely: A király bölcse</p> <p>2. hely: A király tudósa</p> <p>3. hely: A király bolondja</p> <p>4-5-6. hely: A király szakácsa</p> <p>Oklevél az órai munkáért</p>

MELLÉKLETEK

1. foglalkozás:

1. sz. [Mátyás aranypénzei](#)
2. sz. [Mátyás, a keménykezű uralkodó](#)

2. foglalkozás:

1. sz. B. Szalay Károly: [Az udvari bolond](#) 1. és 2. versszaka

4. foglalkozás:

1. sz. saját készítésű [„Nálam van a ...”-kártya](#)

2. sz. ppt-n lévő képek forrásai

[A Bakony Magyarország térképén](#)

[Nagyvázsony Magyarország térképén](#)

[Nagyvázsony címere](#)

[Kinizsi szobra](#)

[Kinizsi sírköve](#)

3. sz. [Diafilm](#) Kinizsi Pálról

5. foglalkozás:

[Szókitaláló](#) Akasztófa tankockával

1. sz. Helyes-helytelen evés [ppt](#)

képei:

[fiú leves](#)

[tokány](#)

[ürestányér](#)

[Törpék labdája – az asztalnál ülve](#)

2. sz. Nagy Bandó András: Családi szókinccsár – Verses gyermeklexikon. Pécsi Direkt Kft., 2000

3. sz. [Bingo kártyák](#)

6. foglalkozás:

1. sz. [Juhász szófelhő](#)
2. sz. Szorgalmi házi feladat: [gyerekek szófelhői](#)
3. sz. [Mátyás király címere](#)
4. sz. Mátyás király meg az igazmondó juhász – [feladatlap](#)

9. foglalkozás:

5. sz. A [ppt](#)
6. sz. [keresztrejtvény](#) a csapatoknak
7. sz. [2. feladatlap](#): Ki jut róla eszetekbe?
8. sz. [5. feladatlap](#)

10. foglalkozás:

1. sz. [5. feladatlap](#)
- OFI újgenerációs tankönyv
2. sz. [6. feladatlap](#)
 3. sz. [Badgetek](#)
 4. sz. [Oklevél az órai munkáért](#)

11. foglalkozás:

5. sz. Mátyás király meg a katona – [szövegértés felmérő](#)